

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ

- A.** Να βρείτε ποιες από τις ακόλουθες προτάσεις είναι σωστές και ποιες λάθος.
1. Το τελικό απαρέμφατο συναντάται σε όλους τους χρόνους.
 2. Το ειδικό απαρέμφατο μεταφράζεται με το «ότι».
 3. Οι απαρεμφατικές προτάσεις έχουν απαρέμφατο σε θέση ρήματος.
 4. Το υποκείμενο του απαρεμφάτου τίθεται πάντα σε πτώση αιτιατική.
 5. Το δυνητικό απαρέμφατο συνοδεύεται από το υποθετικό *άν*.
 6. Το έναρθρο απαρέμφατο μεταφράζεται ως ουσιαστικό.
 7. Το απαρέμφατο της αναφοράς δηλώνει σκοπό.
 8. Το άναρθρο απαρέμφατο μπορεί να είναι τελικό ή ειδικό.
 9. Στην αρρόσωπη σύνταξη ισχύει πάντα η ετεροπροσωπία.
 10. Το απόλυτο απαρέμφατο συναντάται σε στερεότυπες εκφράσεις.

- B.** Να αντιστοιχίσετε τις προτάσεις της α' στήλης με αυτές της β' στήλης.

Α'	Β'
Το ειδικό απαρέμφατο	απαρέμφατο της αναφοράς
Από λεκτικά ρήματα εξαρτάται	τελικό απαρέμφατο
Οι επιφωνηματικές προτάσεις μπορεί να	δέχεται άρνηση οὐ
Από το επιθετο <i>άξιος</i> εξαρτάται	είναι χρονικές
Το τελικό απαρέμφατο	έχει θέση επιφωνηματικού προσδιορισμού
Οι απαρεμφατικές προτάσεις μπορεί να	ειδικό απαρέμφατο
Από βουλητικά ρήματα	είναι ίδιο με αυτό του ρήματος εξάρτησης
Το έναρθρο απαρέμφατο μπορεί να	απαρέμφατο του σκοπού
Στην ταυτοπροσωπία το υποκείμενο	δέχεται άρνηση μή
Από ρήματα κίνησης εξαρτάται	είναι απαρεμφατικές

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

- A.** Να καθορίσετε τον συντακτικό ρόλο των απαρεμφάτων, να βρείτε το υποκείμενό τους και να δικαιολογήσετε την πτώση τους (ταυτοπροσωπία - ετεροπροσωπία).

1. Ανάγκη εστί ύμας πάντας έκεινοις φίλους και έπιτηδείους είναι.
2. Δεῖ έμε τήν πόλιν τι ποιήσαι ἀγαθόν.
3. Ηγούμαι ταύτην μόνην σωτηρίαν είναι τή πόλει.

4. Αθηναῖοι ἐψηφίσαντο πέμπειν ἔξηκοντα ναῦς ἐς Σικελίαν.
5. Δίκαιον ἐστὶ σοι λέγειν ταῦτα ἀμφότερα.
6. Δέομαι ύμῶν ἀκοῦσαι ἐμὲ προθύμιας.
7. Παρηγγειλε τοῖς στρατιώταις πορεύεσθαι.
8. Οὐκ ἥθελε παραλαβεῖν τοὺς θεράποντας,
9. Οὐκ οἶει δεῖν θεραπεύειν τὴν μητέρᾳ τὴν πάντων μάλιστα φιλοῦσαν;
10. Ο Τισσαφέροντος οὐκ ἐβούλετο μάχεσθαι.
11. Βασιλεὺς ἀξιοῖ σε μὲν ἀποπλεῖν οἰκαδε, τὰς δ' ἐν τῇ Ασίᾳ πόλεις αὐτονόμους ούσας τὸν ἀρχαῖον δασμὸν αὐτῷ ἀποφέρειν.
12. Πάντες ἐψηφίσαντο βοηθεῖν μετ' Ἀγησιλάου τῇ Λακεδαιμονίῳ.
13. Ἐξεστὶ σοι λογίζεσθαι.
14. Ηγούμαι μέν, ὃ ἀνδρες δικασταί, οὐδεμίαν ύμᾶς ποθεῖν ἀκοῦσαι πρόφασιν παρὰ τῶν βουλομένων Αλκιβιάδου κατηγορεῖν.
15. Δεῖ τὸν ἀρχοντα τελείαν ἔχειν τὴν ἡθικὴν ἀρετὴν.
16. Ἡ πόλις ἐπιστέλλει αὐτῷ βοηθεῖν τῇ πατρίδι.
17. Αξιώ καὶ δέομαι τοῦτο μεμνῆσθαι παρ' ὅλον τὸν ἄγωνα.
18. Τοῖς ἰδιώταις ἔξεστι τὰς δαπάνας συντέμνειν, τοῖς δὲ τυράννοις οὐκ ἐνδέχεται.
19. Τοιοῦτον οὐ δύναμαι ιτήσασθαι.
20. Δύναμαι ποιεῖν τοὺς ἥττους λόγους κρείττους.
21. Τὸν μὲν καλὸν κάγαθὸν ἀνδρα καὶ γυναικα εὐδαιμονα είναι φημι, τὸν δὲ ἄδικον καὶ πονηρὸν ἄθλιον.
22. Πυνθάνομαι γὰρ αὐτὸν ἀπολογήσασθαι ταῦτα.
23. Όμοίως καὶ πλουσίω καὶ πένητι παρέχω ἐμαυτὸν ἐρωτᾶν.
24. Μετεπέμφαντό τε τοὺς Λακεδαιμονίους, καὶ τὴν πόλιν καὶ τὴν ἀκραν φυλάττειν αὐτοῖς παρέδωκαν.
25. Ἐξεστὶ σοι μέγιστον ἀγαθὸν ὑπουργῆσαι τῇ σαυτοῦ πατρίδι.
26. Εἰς οἰωνὸς ἄριστος, ἀμύνεσθαι περὶ πάτρης.
27. Τοιαύτην διάνοιαν ἔχων διανοεῖται παιδευτὴν είναι ἀρετὴν.
28. Κροίσος ἐνόμιζε ἔαυτὸν είναι ἀνθρώπων ἀπάντων ὀλβιώτατον.
29. Σεύθης ὑπισχνεῖται αὐτῷ ἀπόδωσειν τὰ χωρία τὰ ἐπὶ τῇ θαλάττῃ.
30. Περικλῆς ὁ Ξανθίπου ήρέθη λέγειν.

- B.** Να βρείτε τη συντακτική θέση των έναρθρων απαρεμφάτων.

1. Διὰ τοῦ πείθειν ἀκινδύνως τε καὶ μετὰ φιλίας ταῦτα γίγνεται.
2. Μέγα αὐτοῖς συνεβάλετο εἰς τὸ ἀγωνίσασθαι προθύμως ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος τὸ γενέσθαι τὴν μάχην ἐν τῇ Βοιωτίᾳ.
3. Περὶ τοῦ μὴ είναι χρήματα κοινὰ τῇ πόλει ποιούμαι ταύτην τὴν ἀπολογίαν.

36. Παρασκευάζοιτο δὲ οὐκεῖν ἐν πόλει τῇ μεγίστῃ τῶν φανερῶν.
37. Αρχὴν μέν ταύτην ἐποιήσατο τῶν εὐεργεσιῶν, τροφὴν τοῖς δεομένοις εὑρεῖν.
38. Ωστε ὡρα λέγειν ὅ τι τις γιγνώσκει ἀριστον εἶναι.
39. Υμᾶς οὗτως ἐπαίδευν, προτιμᾶν τοὺς γεραιτέρους.
40. Ο χρόνος βραχὺς ἔστι ἀξίως διηγήσασθαι.
41. Οἱ Αἰγύπτιοι ἐνόμιζον ἔαυτοὺς πρώτους γενέσθαι πάντων ἀνθρώπων.
42. Οἱ ὁρθῶς φιλοσοφοῦντες ἀποθνήσκειν μελετῶσιν.
43. Επύθοντο αὐτὸν πυρεύεσθαι ἐπὶ τὸ ἄστυ.
44. Ἐκήρυξεν τοῖς Ἑλλήσι συσκευάζεσθαι.
45. Καίτοι ἀληθές γε ὡς ἔπος εἰπεῖν οὐδὲν εἰρήκασιν.
46. Τὸν μὲν καλὸν κἀγαθὸν ἄνδρα καὶ γυναικα εὐδαίμονα εἶναι φῆμι, τὸν δὲ ἄδικον καὶ πονηρὸν ἄθλιον.
47. Παιδευτὶς καλὴ διδάσκει χρῆσθαι νόμοις καὶ λέγειν περὶ τῶν δικαίων καὶ ἀκούειν.
48. Δειναὶ αἱ γυναικες εὐρίσκειν τέχνας.
49. Ἐπὶ τὸ ἄκρον ἀναβαίνει Χειρίσοφος πρὸν τινας αἰσθέοθαι τῶν πολεμίων.

Δ. Να συντάξετε τις απρόσωπες εκφράσεις και τα απρόσωπα ρήματα.

1. Χρὴ ἐνθυμηθῆναι ὑμᾶς τῶν ἐπὶ τῶν τριάκοντα γεγενημένων.
2. Δεῖ ὑμᾶς πείθεσθαι τοῖς νόμοις τοῖς κειμένοις.
3. Ἐδοξεν αὐτοῖς τιμωρεῖν τοῖς ἀνδράσι.
4. Αναγκαῖον ἔστι παρασχέσθαι ἐμοὶ εὔνοιαν μεγάλην.
5. Εἰκὸς ἔστι ὑμᾶς ἡγεῖσθαι τοὺς τῶν κατηγόρων λόγους πιστούς.
6. Ἐδοξεν αὐτοῖς ἀπιέναι.
7. Οὐδὲν ἡμῖν ὄφελός ἔστι κεῖσθαι νόμους ἀνεπιτηδείους.
8. Χαλεπόν ἔστι τοῖς Λακεδαιμονίοις στρατεύειν.
9. Υμῖν ἔστι ὄφος μήτε τὰ ἱερὰ ὅπλα καταισχυνεῖν μήτε τὴν τάξιν λείψειν.
10. Ραδίως ἔχει αὐτοῖς ἀπαντα εἰπεῖν.
11. Ἐξεστιν ὑμῖν εὐεργέτας φανῆναι τῶν Λακεδαιμονίων.
12. Φοβερόν ἔστι τοῖς Αθηναίοις ἡττῆσθαι ὑπὸ Λακεδαιμονίων.
13. Δεῖ ὑμᾶς ἀπαντας ἀπειργειν καὶ κωλύειν τοὺς παρανομοῦντας.
14. Ἐξεστι ὑμῖν πιστὰ λαβεῖν.
15. Προσήκει τούτους εὐδαιμονεστάτους ἡγεῖσθαι.
16. Χρὴ τοὺς εὖ πράττοντας τῆς εἰρήνης ἐπιθυμεῖν.
17. Άλλα καὶ ὑμᾶς χρῆ, ὡς ἀνδρες δικασταί, εὐέλπιδας εἶναι πρὸς τὸν θάνατον.
18. Άξιόν ἔστι σοι αἰσχύνεσθαι περὶ τῶν παρεληλυθότων.
19. Άξιόν ἔστι πᾶσιν ἀνθρώποις μεμνῆσθαι τῆς ἀρετῆς τῶν προγόνων.

20. Οὐκ ἐλπὶς ἔστι τυχεῖν σωτηρίας.
21. Ἐδοξεν αὐτῷ σκηπτὸν πεσεῖν.
22. Χρὴ τοῦ βάρους μεταδιδόναι τοῖς φύλοις.
23. Καὶ οὕτω δὴ συμβαίνει ἀγαθὸν φύλακα ἀδύνατον γενέσθαι.
24. Νενόμισται ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα τὰ σχέτλια ἐργα πάντα Λήμνια καλεῖσθαι.
25. Ἐστιν, ὡς βουλή, σῶσαι με δικαίως.
26. Θανεῖν πέπρωται ἀπασι.
27. Τοῖς ἴδιώταις ἔξεστι τὰς δαπάνας συντέμνειν, τοῖς δὲ τυράννοις οὐκ ἐνδέχεται.
28. Αἰγυπτίοις νενόμισται τὸ πῦρ θηρίον εἶναι ἐμψυχον.
29. Ἐδοξεν αὐτοῖς πορεύεσθαι.
30. Ο Ασύριος εἰς τὴν χώραν ἐμβαλεῖν ἀγγέλλεται.

E. Στην περίοδο που ακολουθεί:

1. να βρείτε τα απαρέμφατα
2. να βρείτε τον συντακτικό τους φόλο
3. να τα συντάξετε (υποκείμενο, αντικείμενο κ.λπ.)
4. να δικαιολογήσετε την πτώση του υποκειμένου

Ἐγώ δ' οἴμαι τοὺς φρόνησιν ἀσκούντας καὶ νομίζοντας ἵκανοὺς ἔσεσθαι τὰ συμφέροντα διδάσκειν τοὺς πολίτας ἥκιστα γίγνεσθαι βιαίους.

Ομάδα Ασκήσεων | 1.

Να αναγνωριστεί η συντακτική θέση του άναρθρου απαρεμφάτου:

- 560.** Κροῖσος ἐνόμιζε ἔαυτὸν εἶναι ἀνθρώπων ἀπάντων ὄλβιώτατον.
- 561.** Ἐπεθύμει γενέσθαι ἀνὴρ τὰ μεγάλα πράττειν ἰκανός.
- 562.** Εἴς οἰωνὸς ἄριστος, ἀμύνεσθαι περὶ πάτρης.
- 563.** Ξενοφῶν καὶ Χειρίσοφος διεπράξαντο, ὥστε λαβεῖν τοὺς νεκρούς.
- 564.** Τοῖς φαύλοις ἐνδέχεται τά τυχόντα πράττειν.
- 565.** Πυνθάνομαι ταῦτα ἀπολογήσασθαι Ἐρατοσθένη.
- 566.** Τὸ κακῶς ποιεῖν ἔστι ἀδικεῖν.
- 567.** Τὸ λακωνίζειν πολύ μᾶλλον ἔστι φιλοσοφεῖν ή φιλογυμναστεῖν.
- 568.** Περὶ δέ τούτοις καὶ ἔτερου δέους ἀπηλλαγμένοι ἀν ἡσαν μηδέποτε προδοθῆναι τὴν πόλιν ύπ' ὀλίγων.
- 569.** Δημοσθένης μὲν ἦν δεινότατος λέγειν.
- 570.** Όμολογεῖται τὴν πόλιν ἡμῶν ἀρχαιοτάτην εἶναι.
- 571.** Οὐκ οἴονται χρῆναι αὐτὸν ἀπολέσθαι.

Απαρέμφατο

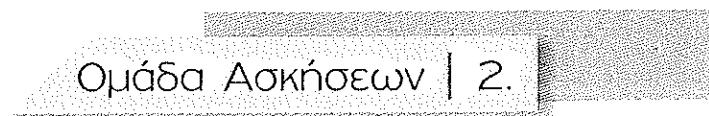
572. Ἀδικεῖν αὐτό καλοῦσιν.

573. Ὁ πατήρ ύπεσχετο δώσειν αὐτῷ τήν οἰκίαν.

574. Κίνδυνός ἐστι πολλούς ἀπόλλυσθαι.

575. Σωκράτης ἤγεῖτο θεούς πάντα εἰδέναι.

576. Κλέων παρήνει τοῖς Ἀθηναίοις πλεῖν ἐπί τούς ἄνδρας.

Να αναγνωριστεί η συντακτική θέση του έναρθρου απαρεμφάτου:

577. Πολλῷ μᾶλλον ἀπέχομεν τοῦ ποιεῖν ταῦτα.

578. Ἐκλησαν τάς πύλας τοῦ μηδένα ἔξιέναι.

579. Πάντα ἄνθρωπον χρή φεύγειν τό σφόδρα φιλεῖν ἔαυτόν.

580. Ἡ ἀρετή πανταχοῦ πάρεστι διά τό εἶναι ἀθάνατος.

581. Οὐδέν οὔτε ἀναιδείας οὔτε τοῦ ψεύδεσθαι παραλείψει.

582. Προεῖπον ταῦτα τοῦ μή λύειν ἔνεκα τάς σπονδάς.

583. Τό κακῶς ποιεῖν ἄνθρωπους τοῦ ἀδικεῖν οὐδέν διαφέρει.

584. Οἱ ἵπποι τοῖς Πέρσαις τῆς νυκτός δέδενται τοῦ μή φεύγειν ἔνεκα.

585. Τό τάς ιδίας εὐεργεσίας ύπομιμνήσκειν δημοιόν ἐστι τῷ ὀνειδίζειν.

586. Τό ἀδικεῖν μεῖζον κακόν ἐστι τοῦ ἀδικεῖσθαι.

587. Ἐναντίον τῷ ζῆν τό τεθνάναι ἐστίν.

588. Σωκράτης ἔχρητο τῷ ἐρωτᾶν τε καὶ ἀποκρίνεσθαι.

589. Τοῦτο φημί εἶναι σωφροσύνην, τό γιγνώσκειν ἔαυτόν.

590. Μένων ἤγάλλετο τῷ ἔξαπατᾶν δύνασθαι.

591. Ἐδει πρό τοῦ πολεμεῖν ἐσκέφθαι.

592. Τό ἀποθνήσκειν οὐδείς φοβεῖται.

593. Ἡδύ ἐστι τό ἔχειν χρήματα.

594. Τοῦ ζῆν αὐτόν ἀπεστέρησεν.

595. Τῷ καλῶς μελετᾶν ἀγόμεθα εἰς ἀρετήν.

596. Σωκράτης ἐθαυμάζετο ἐπί τῷ εὐθύμως τε καὶ εὐκόλως ζῆν.

Δοτική

60 Να βρείτε το είδος της δοτικής προσωπικής.

1. Σχολή ἐστί (= είναι ευκαιρία) **τοῖς πολεμίοις** λήξεισθαι (= παίρνουν λάφυρα).
2. Ἡδε ἡ ἡμέρα **τοῖς Ἑλλησι** μεγάλων κακῶν ἀρξει.
3. Τήν γῆν θεραπευτέον **σοι**.
4. Ἐπριάμην ὑμῖν ἀγαθά πλεῖστα.
5. Ἀλλοις μέν χρήματα ἔστι πολλά, ὑμῖν δέ ξύμμαχοι ἀγαθοί.
6. Ἐδοξε **τῇ δουλῇ** εἰρήνην γενέσθαι.
7. Οἱ πονηροὶ ἔμοιγε δοκοῦσιν ἀλλήλοις ἐχθροὶ μᾶλλον ἢ φίλοι πεφυκέναι.
8. Πάντα ταῦτα **Θεμιστοκλεῖ** εἰρηται.
9. Όρα εἴ **σοι** δουλομένῳ ἀ λέγω.
10. Τοιοῦτοι κριταί τῶν πεπραγμένων **αὐτοῖς** ἔσεοθε.
11. **Καμαριναίοις** ἐκεχειρία γίγνεται.
12. Ὅπ' ἐκείνου ἐκελεύσθητε εξιέναι, **ὅτῳ** ὑμῶν μή ὀχθομένῳ εἴη.
13. Ταῦθι ὑμεῖς ὁρθῶς καὶ καλῶς πᾶσιν **Ἑλλησι καὶ θαρσάροις** δοκεῖτ' ἐψηφίσθαι.
14. Παρεσκευάζοντο δέ καὶ ἐς τήν Ἀττικήν ἐσδολήν οἱ Λακεδαιμόνιοι, ὥσπερ τε προεδέδοκτο **αὐτοῖς**.
15. **Τούτοις** γάρ μεγάλα τά διαφέροντά ἔστιν.
16. Καὶ ἐγώ μέν εἶπον ταῦτα, **ὑμῖν** δ' οὐκ ἐδόκουν ὁρθῶς λέγειν.
17. Ἐδοξε **τῷ Κλεάρχῳ** συγγενέσθαι Τισσαφέρνει.
18. Οὐ τά κράτιστα προνοεῖς **ταῖς Ἀθήναις**.
19. Ὅπηρον **αὐτοῖς** εἶκοσι καὶ ἑκατόν τριήρεις.
20. Τρικυμίας γενομένης ἀπώλετο **τῷ ναυάρχῳ** ὁ καιρός.

61 Να βρείτε το είδος της δοτικής προσωπικής.

1. Εἴτα συμδέδηρκε **τοῖς πλήθεσιν** ἀντί πολλῆς καὶ ἀκαίρου ὁ αθυμίας τήν ἐλευθερίαν ἀπολωλεκέναι.

2. **Ὑμῖν** μεταμελησάτω τῶν πεπραγμένων.
3. Δοκεῖ **μοι** ἀριστος ἃν γενέσθαι ἀρχων.
4. **Τῷ Εὐαγόρᾳ** δόσιως πάντα καὶ δικαίως πέπρακται.
5. Τά ὅρη οὐκ ἦν διαβατά **τοῖς στρατιώταις**.
6. Πρόσοδος δέ **μοι** οὐκ ἔστιν ἄλλη πλήν ταύτης.
7. Μᾶλλον ὑμῖν ἡ ἔμοι σκεπτέον δπως ὁ Ἀσσύριος ἥμῶν μή ἐπιχρατήσει.
8. Εἰπέ **μοι**, ἔφη, ὁ Θεοδότης ἔστι **σοι** ἀγρός;
9. Ἀθηναῖοι, μνήσθητε τά πεποιημένα **Ἀνδοκίδη**.
10. Καὶ ἡ συμφορά ἐκείνη μεγίστη ἐγένετο καὶ ὑμῖν καὶ τοῖς ἄλλοις **Ἑλλησι**.
11. Ἡ νόσος πρῶτον ἥρξατο γενέσθαι **τοῖς Αθηναίοις**.
12. Πόθεν αἱ διαδολαὶ **σοι** αὗται γεγόνασιν;
13. Οὔτε γάρ προξενῶ τῶν ἀνδρῶν οὐτ' ιδίᾳ ἔνος αὐτῶν οὐδείς ἔστι **μοι**.
14. Ἐχθροὶ ὑμῖν ἔξ αὐτῶν καὶ πόλεμοι καὶ δαπάναι μεγάλαι γεγόνασι.
15. Οὐδενός **αὐτοῖς** ἐμέλησεν.
16. Τοὺς ἀγαθούς ἀνδρας ὑμῖν πλείους ὑπάρχειν νομίζω ἢ **τῷ δασιλεῖ**.
17. Εἴπεν οὐδέν **αὐτῷ** μέλοι τοῦ ὑμετέρου θορύβου.
18. Ἐχειν **μοι** δοκῶ διδάξαι σε εἰς τό ἀρχειν.
19. Καὶ **τῷ δασιλεῖ** τῶν Περσῶν οὐδέν προύργιαί τερόν (= αφελιμότερο) ἔστιν ἡ σκοπεῖν, ἔξ ὧν μηδέποτε πανούμεθα πρός ἀλλήλους πολεμοῦντες.
20. Πολλαὶ νῆες **ἀμφοτέροις** καὶ ἀνθρωποι ἀπώλοντο.

62 Να βρείτε το είδος των δοτικών προσωπικών του κειμένου.

Καλῶς μέν **ἔμοιγε** δοκεῖ, ὁ ἀνδρες, Σωκράτης λέγειν· εἰ δέ δουλομένοις **ὑμῖν** ἔστι περὶ τῶν τοιούτων ἐρωτάσθαι τε καὶ διδόναι λόγον, αὐτούς δή χρή γιγνώσκειν, ὁ Νικά τε καὶ Λάχης. **Ἐμοί** μέν γάρ καὶ **Μελησίᾳ** τῷδε δῆλον οὐτὶ ἡδομένοις ἃν εἴη, εἰ πάντα ἡ Σωκράτης ἐρωτᾷ ἐθέλοιτε λόγῳ διεξιέναι· καὶ γάρ ἔξ ἀρχῆς ἐντεῦθεν ἥρχόμην λέγων, οὐτὶ εἰς συμβουλήν διά ταῦτα ὑμᾶς παρακαλέσαιμεν, οὐτὶ μεμελητέονται **ὑμῖν** ἥγουμεθα, ὡς εἰκός, περὶ τῶν τοιούτων.

(Πλάτωνος, Λάχης 187c)

63 Να χαρακτηρίσετε τις υπογραμμισμένες δοτικές και να σημειώσετε με τόξο πού αναφέρονται.

Ασκήσεις 15^{ης} ενότητας**Ρήματα β' συγγίας**

- 1. Να γραφεί το β' ενικό όλων των εγκλίσεων του ενεστώτα των παρακάτω ρημάτων (Προσοχή: ποια κλίνονται κατά το δείχνυμι -μαι και ποια κατά το ἰστημι -αμαι - τονισμός όσων κλίνονται κατά το ἰσταμαι):**

	ἀπόλλυμι	πίμπλημι	κεράννυμι	πίμπρημι	ἐφίστημι
Οριστ.					
Υποτ.					
Ευκτ.					
Προστ.					
Απαρ.					

	ἀπόλλυμαι	δύναμαι	ἐπίσταμαι	πίμπλαμαι	ἐφίσταμαι
Οριστ.					
Υποτ.					
Ευκτ.					
Προστ.					
Απαρ.					

- 2. Να συμπληρώσετε τις παρακάτω προτάσεις με τους κατάλληλους τύπους των ρημάτων που δίνονται σε παρένθεση:**

- Τοὺς νόμους (τίθεμαι, β' πληθ. οριστ. ενεστ.) ἐπὶ πᾶσι τοῖς δικαίοις.
- Ἐν δὲ ταῖς ἐκκλησίαις καὶ τοῖς δικαστηρίοις πολλάκις (ἀφίεμαι, μτχ. αιρ. β', αρσ.) τῶν εἰς αὐτὸ τὸ πρᾶγμα λόγων (= απομακρύνεστε από τα λόγια ...), ὑπὸ τῆς ἀπάτης ὑπάγεσθε (= παρασύρεστε).
- Σκέψασθε γὰρ τοὺς (προϊσταμαι, μτχ. αιρ. β') τῶν πολιτειῶν ὄσάκις δὴ μετεβάλλοντο.
- Πολλῶν δ' (ἐφίσταμαι, μτχ. παρακειμένου) μοι λόγων ἀπορῶ πῶς αὐτοὺς (διατίθεμαι, υποτ. αιρ. β' α' ενικού προσ.).
- Ἄγαπητὸν ὑμῖν, ὃ ἄνδρες δικασταὶ, (δίδωμι, απαρ. ενεστ.) διὰ τέλους ἀπολογίαν τοῖς διώκουσι.

- Πρῶτον μὲν ἡμεῖς οἱ παριόντες (= οἵσι ανεβαίνουμε στο βῆμα) τούτων μὲν (ἀφίσταμαι, οριστ. παρακ.) τὴν πρὸς ὑμᾶς ἀπέχθειαν δικνούντες.
- Ὕγειτ' οὖν, εἰ ἔκείνοις (προστίθεμαι, γ' εν. ευκτ. αιρ. β'), συνεργούς ἔξειν τῆς αὐτοῦ πλεονεξίας.
- Εἰ γὰρ Ἀμφίπολιν καὶ Ποτίδαιαν (προίεμαι, γ' εν. ευκτ. αιρ. β'), οὐδ' ἂν οἴκοι μένειν βεβαίως ἥγειτο.
- Ταύτην βούλονται (καθίσταμαι, απαρ. παρακ.) τὴν πολιτείαν).
- Δεήσεται δ' ὑμῶν οὗτος, ὅπως δίκην μὴ (δίδωμι, υποτ. αιρ. β'), ἂν ὑμᾶς πείθῃ, ὃν ἡδίκηκε.

- 3. Να συμπληρώσετε τις παρακάτω προτάσεις με τους κατάλληλους τύπους των ρημάτων που δίνονται σε παρένθεση:**

- "Αδηλόν ἔστι πότερον βέλτιον (εἰμι, απαρ. ενεστ.) σήμερον ἐπὶ τοὺς πολεμίους ἢ διατρῆψαι εἰς αὐριον.
- "Ων δὲ προσήκει ἀνδρὶ καλῷ κάγαθῷ εἰδέναι, διτι μὲν αὐτὸς (οἶδα, ευκτ. ενεστ.), πάντων προθυμότατα ἐδίδασκεν.
- Οἱ δ' ἐπιβουλευόμενοι οὐδὲν (οἶδα, γ' πληθ. οριστ.).
- Εἴ τι μὴ δρθῶς πράττω κατὰ τὸν βίον τὸν ἐμαυτοῦ, εὐ (οἶδα, β' εν. προστ. ενεστ.) τοῦτο
- Καὶ δὴ καὶ τὸ δηλιτικὸν τοῦτο, εἰ μὲν ἔστι μάθημα, δπερ (φημί, γ' πληθ. οριστ. ενεστ.) οἱ διδάσκοντες χρὴ αὐτὸ μανθάνειν.
- Οἱ (πάρεψι - παρέρχομαι, μτχ. ενεστ.) οὐ τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχοντες πάντες ἐφαίνοντο.
- Εἰ γὰρ καὶ κατὰ μικρὸν (ἐπέρχομαι - ἔπειμι, γ' εν. παρατ.) τὰ τοιαῦτ' αὐτῷ σκοπεῖν, οὐκ ἂν τοσοῦτον διημάρτανε τοῦ πράγματος.
- "Εμοὶ τοίνυν τὰ εἰς ὑμᾶς πεπραγμένα σχεδόν τι ἀπαντες ἀν (οἶδα, β' πληθ. ευκτ. ενεστ.).
- Οἱ στρατιῶται (προσέρχομαι, γ' πληθ. παρατ.) πολλῷ θορύβῳ.
- Τίνες ἀν (φημί, ευκτ.) τοὺς μετὰ Κύρου ἀναβάντας δειλοὺς εἴναι;
- "Ἄρ' (οἶδα, β' εν. παρατ.) τὴν τῶν προγόνων ἀρετήν;
- "Οπως δὲ (οἶδα, υποτ. ενεστ.) εἰς οἷον ἔρχεσθε ἀγῶνα, ὑμᾶς (οἶδα, μτχ. ενεστ.) διδάξω.

B II. ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Να αναγνωριστούν οι τύποι των φωνηντόληκτων ρήματων σε -μι στις παρακάτω προτάσεις:

Παραδείγματα	Αναγνώριση
α) Μήτε αὐτὸς ἀδίκει, μήτε τοῖς ἄλλοις ἀφίει ἀδίκειν.	
β) Πάντα τύχη καὶ μοῖρα ἀνδρὶ διδόσαι.	
γ) Καταλυθέντος τοῦ Πελοποννησιακού πολέμου ὀλιγαρχία ἐν ταῖς πλείσταις πόλεσι καθίστατο.	
δ) Ἐκβάλλετε ἐκ τῆς πόλεως τὸν διιστάντα τοὺς πολίτας (= εκείνον που διχάζει τους πολίτες).	
ε) Φθόνος καὶ πιστοτάτους φίλους ἀν διασταῖ (= ο φθόνος θα μπορούσε να διασπάσει και τους πιο πιστούς φίλους).	
στ) Η γυνὴ τὰς χείρας ἐπὶ τὸ πρόσωπον προστίθησι, μὴ ἄλλοι ὅρωσιν αὐτὴν δάκρυα χέουσσαν (= να χύνει δάκρυα).	
ζ) Τοῖς τῆς πατρίδος εὐεργέταις χάριν, ὁ παῖ, ἀποδίδουν.	
η) Οἱ τοξόται πολλὰ βέλῃ ἰεσαν (= ἐριχναν) ἐν τῇ μάχῃ.	
θ) Φίλιππος ἔλεγε: τοὺς μέλλοντας προδιδόνται μάλιστα φιλῶ, τοὺς δ' ἡδὴ προδεδωκότας μάλιστα μισῶ.	
ι) Οἱ Σπαρτιάται ἐν τοῖς πολέμοις τοὺς ἀνθισταμένους (= αυ- τούς που αντιστέκονταν) ἀπέκτεινον.	

2. Να συμπληρωθούν τα κενά των προτάσεων με τον κατάλληλο τύπο του ρήματος που βρίσκεται στην παρένθεση:

- α) Ἡ ἄκμελος καλῶς σκαφεῖσα πολλῷ πλείονα τὸν καρπὸν (ἀναδίδωμι, αόρ.).
- β) Τίς ἀν ἔκὼν (μεθίημι, ευκτ. ενεστ.) τὴν νίκην τοῖς πολεμίοις;
- γ) Νικήσωμεν τοῖς πολεμίοις (ἀντιτίθημι, μετχ. ενεστ.) ἀνδρείαν.
- δ) Τῶν ἀγαθῶν τὸν πλούτον ὑστατον (τίθημι, προστ. ενεστ.).
- ε) Οἱ Λακεδαιμόνιοι τοὺς συμμάχους (ἀφίστημι, παρατ.) τῶν Αθηναίων.

- στ) Ἀρχοντα (ἰστημι, α' πληθ. υποτ. ενεστ.) ἀπλοῦν καὶ γενναῖον.
- ζ) Δημοσθένης ἔπεισε μὴ (προτείμαι, απαρ. ενεστ.) (= να μην εγκαταλείπουν) τὴν κοινὴν ἐλευθερίαν.
- η) Οἱ μὲν ἀπαίδεντοι παιδεῖς τὰ γράμματα, οἱ δὲ ἀπαίδεντοι ἀνδρες τὰ πράγματα οὐ (συνίημι, οριστ. ενεστ.).
- θ) Ἡγεῖτο γὰρ ἄπαν ποιήσειν αὐτόν, εἴ τις ἀργύριον (δίδωμι, ευκτ. ενεστ.).
- ι) Φίλιππος ἔβούλετο (συνίστημι, απαρ. ενεστ.) τοὺς Ἑλληνας ἐπὶ τοὺς Πέρσας.
3. Να συμπληρωθούν τα κενά των προτάσεων επιλέγοντας τον κατάλληλο ρηματικό τύπο από τη διπλανή στήλη:
- α) Καλλίω ἀν θησαυρὸν , εἰ χρηστοὺς φίλους προστιθεῖο.
 - β) Οἱ Σπαρτιάται χρημάτων οὐκ
 - γ) Ἐκεῖνοι οὐ δ λέγεις.
 - δ) Μὴ δίωκε τὰ ἀφανῆ τὰ ἐμφανῆ.
 - ε) Κλεομένης, ὁ βασιλεὺς, σπουδάς ποτε ἐπτὰ ἡμέρας συνθέμενος τοῖς πολεμίοις τῇ τρίτῃ νυκτὶ.
 - στ) Νόμος ἦν τῶν Αθηναίων: τῷ Όλύμπια νικήσαντι δραχμαὶ πεντακόσιαι
 - ζ) Μαρδόνιος τοὺς Αθηναίους ἀπὸ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων
 - η) Οἱ Αθηναῖοι τοῖς παισὶν παιδαγωγούς.
 - θ) Κύρος τὸ ἄρμα ἔπειψε Πλήρητα τὸν ἐρμηνέα.
 - ι) Οἱ μετ' Ἀριαίου οὐκέτι ἀλλὰ φεύγοντιν.

ἐπέθετο
ἔφιστασαν
καταθεῖσο
διδόσθων
ἔφιεντο
στάς
ἴστανται
συνιᾶσι
ἀφίστη
ἀφεῖς

4. Οι παρακάτω προτάσεις να μεταφερθούν στον άλλο αριθμό:

- α) Οἱ Κρήτες λέγουσι τοὺς νόμους ἐαντοῖς ὑπὸ θεῶν τεθῆναι.
- β) Μὴ λάμβανε, ὁ μὴ κατέθου.